

Nadaljevanje ekspanzije — naša vizija v letošnjem letu

Le v stabilnih gospodarskih pogojih lahko realno planiramo nadaljnji razvoj združenega podjetja Iskra

Lani je ZP Iskra dosegla zelo ugodne gospodarske rezultate. Po predvidevanjih bi povečali proizvodnjo za 34 %, izvoz pa od lanskih 20 na 27 milijonov dolarjev, seveda če bodo zato dani pogoji. Sedanja gospodarska situacija otežuje poslovanje, večstranska izravnava računov (multilateralna kompenzacija) pa zavira priliv finančnih sredstev kar neugodno vpliva na redno izplačevanje osebnih dohodkov in nakup repromateriala.

NA VPRAŠANJA UREDNIŠTVA ODGOVARJA GENERALNI DIREKTOR ZP ISKRA — VLADIMIR LOGAR, DIPL. OEC.

Kakšni so poslovni cilji Združenega podjetja ISKRA v letu 1972?

Poslovni odbor ZP je na svoji seji obravnaval gospodarski plan za letošnje leto. V okviru teh razprav so bili tudi postavljeni poslovni cilji ZP v letošnjem letu. Naša poslovna ekspanzija v letošnjem letu pravzaprav bazira v nadaljevanju ekspanzije v letu 1971. Lani so bili doseženi zelo ugodni rezultati, ki so predvsem posledica splošne konjunkturalne doma in v svetu ter tudi dobrega poslovanja. Moram reči, da računamo tudi letos za nadaljevanjem take poslovne politike.

Ce hočemo konkretnije govoriti o poslovnih politiki v letošnjem letu, se moramo ponovno vrniti na lansko realizacijo našega poslovanja. Po moji presoji so bili lani doseženi zelo pomembni rezultati predvsem na področju našega izvoza, saj je bil dosežen v višini 20 milijonov \$. Izredno pomembna je tudi ustvaritev naše akumulacije, ki je v lanskem letu znašala blizu 160 milijonov N din, kar je prav gotovo izrednega pomena, saj s to akumulacijo lahko v letošnjem in prihodnjih letih krepimo materialne baze našega poslovanja v ZP tako, da bi del teh sredstev dali zlasti za krepitev poslovnega fonda, del pa za našo razširjeno reprodukcijo in tudi za ostale namene.

Mi računamo s tako ekspanzijo tudi v letošnjem letu, še celo več: računamo še z znatno večjo ekspanzijo v proizvodnji in mnogo večjo rastjo našega izvoza. Po predvidevanjih bi povečali proiz-

vodnjo za 34 %, izvoz pa od lanskega leta 20 na 27 mil. \$ in to pretežno na konvertibil-

no področje. Poleg tega bi po teh zasnovah na novo zaposlili 1400 oseb. V letošnjem letu je velikega pomena naša izgradnja novih kapacitet, zlasti imam v mislih izgradnjo novega objekta tovarne v Kranju, kjer bo locirana najmodernejša proizvodnja elektronskih avtomatskih telefonskih central in nekaterih drugih objektov naših tovarn in organizacij. Sodim, da je letošnje leto za naše podjetje izrednega pomena. To so seveda naše ambicije, to je naša vizija.

(Dalje na 2. strani)

Seja DS ZP

Ob pripojitvah razčistiti poslovni program

Kranj, 31. marca — 6. zasedanje DS ZP, ki se ga je udeležilo 40 članov (od 53) je vodil predsednik inž. Zdravko Tekavec. DS ZP je razpisal volitve v DS Združenega podjetja za 20. april 1972 (podrobnosti so objavljene na prvi strani), verificiral mandat novoizvoljenega člana DS ZP inž. Janeza Reša iz Iskrine tovarne industrijske opreme Lesce, obravnaval pripojitev podjetja Elektron, Vrhnika v svojstvu organizacije združenega dela pri Iskra Commerce Ljubljana, sprejel informacijo o formiranju konzorcija Citroen-Iskra-Tomos (o tem smo podrobneje poročali v 12. številki glasila), dal soglasje za prodajo sredstev industrijske lastnine v tujino, sprejel predlog za spremembo pogodbe med ZP Iskra in Počitniško skupnostjo, bil pa je tudi informiran glede izvajanja akcijskega programa ZP, ter o delu odbora za poslovno politiko ZP.

Ker so zadevni sklepi objavljeni na 7. strani, podrobnejše pojasnilo generalnega direktorja glede poslovanja pa na 1. strani, bi obvestilo o seji DS ZP dodali le to, da se je izredno živahna razprava vodila glede pripojitve

Elektrona z Vrhnike, in to predvsem zaradi poslovnega programa. Mnenje večine je namreč bilo, naj se ob pripojitvah predvsem razčisti poslovni program, s čimer bi se izognili prekrivanju programov drugih organizacij v Iskrini skupnosti, hkrati pa je bilo tudi rečeno, da je posebno pazljivo treba urediti pravno-finančne odnose.

Razpis volitev

Delavski svet Združenega podjetja ISKRA KRANJ je na svojem 6. zasedanju dne 31. 3. 1972 v Kranju sprejel naslednji

SKLEP

a) VOLITVE v delavski svet ZP se razpišejo za četrtek,

20. aprila 1972

v vseh organizacijskih enotah ZP.

b) DELAVSKI SVET ZP se glede na 51. b) sklep 5. zasedanja delavskega sveta ZP z dne 2. 4. 1971 V CELOTI VOLI NA NOVO po določbah 47. in 48. člena statuta ZP in bo štel v mandatni dobi 1972/74 — 57 članov z dveletno mandatno dobo.

Tabelarni pregled je naslednji:

Zap. št.	Volilna enota	Število zaposlenih	Mandati za dobo 2 let
1.	Elektromehanika, Kranj	5.662	18
2.	Avtomatika, Ljubljana	846	3
3.	Elementi, Ljubljana	1.757	5
4.	Aparati, Ljubljana	1.012	3
5.	Naprave, Ljubljana	434	1
6.	Kondenzatorji, Semič	722	2
7.	Elektronika, Horjul	298	1
8.	Avtoelektrika, Nova Gorica	1.211	4
9.	Elektromotorji, Zelezniki	882	3
10.	Instrumenti, Otoče	450	1
11.	Usmerniki, Novo mesto	175	1
12.	Polprevodniki, Trbovlje	307	1
13.	Sprejemniki, Sežana	409	1
14.	Orodjarna, Ljubljana	114	1
15.	Gosp. aparati, Skofja Loka	405	1
16.	Iskra-Commerce, Ljubljana	1.732	5
17.	ZZA, Ljubljana	816	2
18.	Industrijska oprema, Lesce	127	1
19.	Strok. službe in Počit. skup.	55	1
20.	CAOP, Ljubljana	34	1
21.	Šolski center, Kranj	80	1
Skupaj:		17.528	57

Ker šteje organizacijska enota Počitniška skupnost le 3 člane delovne skupnosti, se ti priključijo volilni enoti Strokovnih služb po sklepu Sveta Počitniške skupnosti.

Delavski svet ZP imenuje volilno komisijo ZP v naslednjem sestavu:

Ančik Mitja — Strok. službe, predsednik;
Pavlin Nace — Elektromehanika, nam. preds.;
Regovec Milan — Strok. službe, član;
Zibert Alojz — Elektromehanika, nam. člana;
Žepić Marjetka — Strok. službe, član;
Bole Martina — Strok. službe, nam. člana.

(Nadalj. na 2. str.)

V torek, 4. aprila so kranjsko Iskro obiskali predstavniki izvoznih-uvoznih korporacij LR Kitajske in se z vodilnimi delavci podjetja in nekaterimi organizacijami pogovarjali o možnostih trgovanja, zatem pa so si ogledali nekatere proizvodne obrate v kranjski tovarni

Nadaljevanje ekspanzije ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Katere naloge smatrate kot najbolj pomembne za ISKRO?

Predvsem moramo maksimalno izpolniti naloge našega gospodarskega plana v letu 1972. Pri realizaciji našega poslovanja v letošnjem letu bomo prav gotovo naleteli na mnogo, mnogo težav. Že v začetku leta smo postavljeni pred izredno velikim problemom zamrzitve cen. Kot potrošniki to pozdravljamo, kot proizvajalci pa se ne moremo povsem strinjati s tako ekonomsko politiko. V naših proizvodnih organizacijah, ki danes stojijo pred dilemo, da v kolikor se ne korigira cena našim proizvodom, to zlasti velja za tovarne »Sprejemniki« Sežana, »Avtomatika« Pržan, »Kondenzatorji« Semič, »Elektromotorji« Železniki in še nekatere druge tovarne — se lahko zgodi tudi to, da bodo ustvarjale v letošnjem letu izgubo ali pa bodo morale zniževati obseg proizvodnje, vzporedno pa tudi zmanjševati število zaposlenih, kar bi rodilo v naših organizacijah težke probleme in tudi dalekosežne politične posledice.

Mi smo glede teh problemov, ki se nakazujejo v letošnjem letu, podvzeli vrsto korakov. Smatramo, in to smo tudi na odboru za poslovno politiko ZP obravnavali, da je treba delati v dveh smereh: prva smer bi bili ukrepi znotraj podjetja, predvsem v smeri zniževanja proizvodnih stroškov, zlasti režijskih. Določena je tudi revizija proizvodnih programov, event. tudi investicijskih programov, vse v cilju, da bi bilo s strani samega podjetja možno doseči čim nižje proizvodne stroške in s tem seveda tudi konkurenčno sposobnost na domačem in inozemskem trgu. Istočasno pa smatramo, da je treba izven Iskre oz. pri republiških in zveznih faktorjih tudi podvzeti korake za zboljšanje te situacije. S skupnimi napori je treba doseči korekturo cen naših proizvodov, zlasti tistih izdelkov, za katere Iskrine tovarne že imajo odobritev za nove cene, ki pa niso bile realizirane 26. novembra lani, ko je bila izdana splošna zamrzitev cen. Splošna nelikvidnost, v zadnjih tednih pa tudi izredno majhen priliv sredstev s strani naših kupcev, lahko ustvari zelo težke probleme v naših organizacijah: neredno izplačevanje osebnih dohodkov, nemožnost plačevanja carin za dvig repromateriala iz carinskih skladišč ipd. Imamo blizu 6 milijard S din repromateriala na carinskih skladiščih, kar v veliki meri hromi redno in tekočo proizvodnjo. Zaradi tega imamo v vrsti naših tovarn zastoj in izpade v proizvodnji, delo stoji tudi po cele tedne, kar gotovo predstavlja dodaten faktor zviševanja proizvodnih stroškov

in s tem tudi zmanjševanje konkurenčne sposobnosti.

Tretja stvar in kar smo mi republiškim organom tudi predložili, je vprašanje naše ekspanzije, kjer so potrebna dodatna obratna sredstva. Kot sem dejal, predvidevamo v letošnjem letu tako v proizvodnji in izvozu veliko ekspanzijo, zaposlili bi tudi precej novih delavcev. Taká politika, vsaj kakor mi je poznano, je vsklajena tudi z gospodarsko politiko republike Slovenije, saj srednjeročni plan Slovenije predvideva, da naj ima elektroindustrija največjo stopnjo rasti ekspanzije. Menim, da tudi naša politika, zlasti orientacija na izvoz in dodatno zaposlovanje delovne sile, pomaga pri reševanju izvozne ali pa zunanjetrogovinske politike in tudi politike zaposlovanja v naši republiki, s čemer prav gotovo prispevamo pomemben delež, zato smo spričo tega dali tudi določene zahteve po dodatnih sredstvih, ker računamo na interes republike za močno ekspanzijo Iskre.

Ali ste optimist ali pesimist spričo gospodarske situacije?

Na vprašanje je težko kaj reči. Bodimo realisti in ukrenimo vse potrebno, da bi dosegli najbolj ugodne rezultate v našem gospodarskem planu. Koliko bomo dosegli pa zavisi tudi od nas samih in seveda tudi od faktorjev izven Iskre. Tudi mi imamo interes, da gospodarimo v stabilnih gospodarskih pogojih. Menim, da ne bi bilo v sedanji situaciji škodljivo, če močno ekspanzijo nekoliko zmanjšamo tudi pri nas, pa tudi tako akumulacijo, kot smo jo dosegli lani, je prav, da nekoliko zmanjšamo, če je to res v korist stabilizacije splošnega gospodarstva, kajti le v stabilnih gospodarskih pogojih lahko tudi realno planiramo razvoj ISKRE. Prepričan sem, da je tudi delavstvo zainteresirano na realnem porastu osebnih dohodkov, ne pa nominalnem, ki ga inflacija še razširja, kar prav gotovo ni v interesu delavcev v ZP, v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji. Mi smo pripravljeni tudi na določene žrtve, samo da vemo, da bo lahko naše gospodarstvo zdravo šlo v nadaljno ekspanzijo.

Kaj menite glede nerednega izplačevanja osebnih dohodkov v nekaterih naših organizacijah?

Že prej sem omenil, da imamo že več mesecev izredne probleme pri izplačevanju osebnih dohodkov v nekaterih naših organizacijah. Moram reči še to, da je multilateralna kompenzacija (večstranska izravnavna), ki bi jo morali realizirati do konca marca, v veliki meri zavirala priliv sredstev v našo organizacijo, odnosno v našo Iskra Commerce, in da je bila Iskra

Commerce kot naša trgovska organizacija pred zelo težkimi problemi kako zbrati taka sredstva za pokritje osebnih dohodkov. Mi moramo imeti vsak mesec blizu 5 milijard S din zbrance denarja za osebne dohodke; če tega priliva ni, nastaja velik problem, kako dobiti sredstva za kolikor toliko normalno izplačevanje OD. Prav gotovo je, da neredno izplačevanje OD ustvarja težke politične probleme v samih tovarnah. Tožave bodo gotovo še naprej, zato apeliram na člane kolektivov posameznih organizacij, da so strpni, če nastane kakšno podaljšanje izplačevanja OD. Mi bomo, in seveda Iskra Commerce napeli vse sile, da bi ta sredstva le dobili. V kolikor jih ne bo možno dobiti direktno od kupcev, pa bomo skušali dobiti premostitvene kredite v naših bančnih hišah, da bi zagotovili našim proizvodnim organizacijam kolikor toliko redno izplačevanje OD. ABC

»Elektronika« Horjul

Doslej najuspešnejše poslovno leto

LANI ZA 35,9 % VEČJI FIZICNI OBSEG PROIZVODNJE. PLANIRANI OSTANEK DOHODKA KLJUB 94,4 % IZPOLNITVI PROIZVODNEGA NAČRTA ZA 30,37 % VEČJI.

Tovarna elektronskih instrumentov v Horjulu je lanski proizvodni načrt iz več ali manj objektivnih razlogov izpolnila s 94,4 %, kljub temu pa s tem ustvarila za 35,9 % večjo vrednost proizvodnje nasproti letu 1970, saj je ta dosegla 27.700.223 din, kar je doslej njen največji dosežek. Pri tem je bila proizvodnja pri nekaterih skupinah izdelkov občutno presežena, ponekod pa načrta niso izpolnili, kar še zlasti velja za žične upore, kjer je lastna proizvodnja teh izdelkov pri EI Niš zavrnila obseg naročil in pri sprejemno-oddajnih aparaturnah, kjer so občutno nižjo realizacijo povzročile proizvodne težave v začetku leta.

Prodaja je v preteklem poslovnem letu dosegla višino 29.330.180 din (po bruto prodajnih cenah), kar je za dobrih 6 % več od dosežene proizvodnje. To pomeni, da je bil takšen rezultat posledica znižanja zalog gotovih izdelkov in odprodaje odvečnega materiala.

Od vrednosti izvoza v višini 698.423 din, je tovarna uvozila za 2.980.420 din reprodukcijskega materiala. Porast cen uvoznega materiala zaradi devalvacije in bistveno večji uvoz od izvoza, pa narekujeja preusmeritev na domače materiale, čemur so že lani posvečali

precejšnjo pozornost. V letnem načrtu je bilo predvideno, da bo koeficient obračuna 2,54, oz. da bodo zaloge

materiala na skladišču 142 dni, vendar so s smotrnim

(Dalje na 5. strani)

Razpis volitev

(Nadaljevanje s 1. str.)

Volilna komisija ZP ima predvsem naslednje pristojnosti:

— načelno skrbi za zakonito izvedbo volitev v DS ZP, — sprejema in potrjuje kandidatne liste za volitve v DS ZP, razglasa izid volitev v DS ZP in izdaja izvoljenim kandidatom potrdila o izvolitvi.

DS ZP imenuje za sestavo volilnih imenikov v ZP v naslednji sestavi:

Orel Franc — Elektromehanika, predsednik;
Kristan Marija — Strokovne službe, član;
Eršte Ivica — Strokovne službe, član.

Komisija za sestavo volilnih imenikov v ZP ima proti komisijam za sestavo volilnih imenikov volilnih enot, samo pristojnost nadziranja, instruiranja, posvetovanja in koordiniranja.

c) VOLILNE ENOTE opravijo kandidacijski postopek in volitve članov DS ZP po določbah svojih statutov in splošnih aktov, oziroma po dosedanjih predpisih zveznega in republiškega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah (Ur. list SFRJ št. 15/64, 32 in 54/67 in Ur. list SRS št. 11/65) v kolikor teh zadev nimajo urejenih v svojih statutih in splošnih aktih, pri čemer naj:

— delavski sveti volilnih enot skličejo zbere delovnih ljudi, na katerih bodo predlagani kandidati tako, da bodo ti zbori opravljeni do 8. 4. 1972.

Zbere prično in jih vodijo do izvolitve delovnega predsedstva predsedniki delavskih svetov volilnih enot ali od njih pooblaščen osebe;

— delavski sveti volilnih enot imenujejo volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnih imenikov svoje volilne enote, katerih sestavo naj takoj sporočijo predsedniku volilne komisije ZP;

— predsedniki volilnih komisij volilnih enot dostavijo predsedniku volilne komisije ZP zaradi potrditve kandidatur do 11. 4. 1972 zapisnike zborov delovnih ljudi s kandidatskimi listami in pismenimi izjavami kandidatov, da sprejmejo kandidaturu za člane DS ZP v mandatni dobi 1972/74.

č) VOLILNE KOMISIJE VOLILNIH ENOT dostavijo do 24. 4. 1972 volilni komisiji ZP ISKRA na naslov: ZP ISKRA — Volilna komisija ZP (tov. Mitji Ančiku), Kranj, Savska loka 4, zapisnik o izidu volitev v volilni enoti.

V sredo, 29. marca je Iskra obiskal minister za delo LR Madžarske Görgy Lazar, ki ga je spremljal rep. sekretar za delo Pavle Gantar. Ob spremstvu gl. direktorja kranjske tovarne Jožeta Hujša in njegovih sodelavcev si je ogledal proizvodne obrate kranjske tovarne. V razgovoru se je predvsem zanimal za nagrajevanje in delovne odnose, proizvodnjo in organizacijo Iskre

Kako smo zaključili 1971 leto

Zakasnena dobava opreme povzročila velik izpad proizvodnje kompresorskih motorjev

Leto 1971 je bilo prav za našo delovno organizacijo kritično leto, polno raznovrstne problematike, na katero je bil neposredno vezan poslovni rezultat. V tem letu je bila realizirana investicija v popolnoma novo proizvodnjo kompresorskih motorjev, ki je zaradi zakasnele dobave opreme povzročila velik proizvodni izpad. Po dogovoru z dobaviteljem bi oprema za tovrstno proizvodnjo morala biti v tovarni že februarja, dejansko pa je prišla šele avgusta, torej s polletno zakasnitvijo. Po planu bi redna proizvodnja morala steči meseca marca, tako pa je šele septembra in še to v zelo majhnih dnevni količinah.

PROIZVODNJA

Gospodarski plan za leto 1971 je na osnovi omenjene investicije v pomembno razširitev proizvodnega programa predvideval visoko povečanje proizvodnje. Tako naj bi se proizvodnja iz leta 1970 lani povečala za 48,6 % in naj bi bil njen vrednostni obseg, računano po stalnih plansko-prodajnih cenah 72.723.700 din. Zaradi nepredvidenega izpada proizvodnje kompresorskih motorjev je bil lanskeletni plan realiziran samo 78,8 %. Po vrstah izdelkov je bil doseženi vrednostni obseg proizvodnje naslednji:

1. elektromotorji 33.851.941 din oz. 67,2 %; 2. sirene 3.701.657 din oz. 142,5 %; 3. gospodinjski aparati 18.172.869 din oz. 92,8 %; 4. usluge 1.494.462 din; proizvodnja v letu 1971 57.220.929 din oz. 78,8 %.

V skupini elektromotorjev so zajeti: mali motorji, lužne črpalke in kompresorski motorji; prvi in drugi so po vrednosti le malenkostno odstopali od plana, izpad proizvodnje kompresorskih motorjev pa je bil tako po količini kakor po vrednosti izredno velik. Letni gospodarski plan je namreč predvideval, da bo obseg proizvodnje kompresorskih motorjev 350.000 kosov v vrednosti 17.905.000 din, iz že znanih razlogov pa je bila realizacija komaj 14 %, saj je bilo izdelanih le 50.700 tovrstnih motorjev in skupni vrednosti 2.586.000 din.

Sirene so presegle planirana pričakovanja za 42,5 %, gospodinjski aparati pa so za 7,2 % zaostali za planom. V skupino gospodinjskih aparatov spadajo: kavni mlinčki, feni, mikserji, havybe, mesoreznice in sadne centrifuge, torej aparati, ki jih izdelujemo v kooperaciji z Braunom in Girmijem.

Struktura proizvodnje po namenu prodaje kaže, da je v letu 1971 izvoz pripadalo po količini 63,1 %, domačemu trgu pa 36,9 % izdelkov. Struktura vrednostnega obsega je precej drugačna; proizvodnji za izvoz je lani namreč pripadalo 22,1 %, domačemu trgu pa 77,9 %.

Nasproti primerjalnemu letu 1970 je dosežena lanska proizvodnja večja po količini za 23,4 %, po vrednosti pa za 17,5 %.

ZAPOSLENOST

Naša tovarna je lani zaposlovala (poprečno) 752 ljudi, kar je 15,1 % več kot v letu 1970. Nasproti planu se je število zaposlenih v poprečju povečalo za 9,3 %. Ta nepredvideni prirastek delovne sile je posledica našega novega obrata v Idriji, ustanovitve v drugi polovici leta. Po stanju od 31. 12. 1971 pa je od skupno 882 zaposlenih ljudi delalo v idrijskem obratu 160 delavcev ali 18 %, 722 delavcev pa v Železniki.

IZKORISTEK DELOVNEGA ČASA

Meseca aprila 1971 je bil v naši tovarni uveden 42-urni delovni teden namesto dosejanega 44-urnega dela. S to spremembo je v preteklem letu kolektivu pripadalo 33 prostih neplačanih sobot in 280 plačanih delovnih dni. Zaposlenemu (poprečje) je pripadalo 1.743 produktivnih delovnih ur. V vsoti neproduktivnih ur poleg praznikov in dopustov prednjačijo bolezenski izostanki, ki so se v masi lani povečali za 6,1 %, na poprečno zaposlenega pa so zaradi povečane delovne sile padli za 8,5 % nasproti letu 1970.

IZVOZ

Gospodarski plan je predvideval, da bo obseg lanskega izvoza 2.347.056 \$. Zaradi izpada proizvodnje kompresorskih motorjev, ki je v celoti namenjena izvozu, je bil tovrstni plan realiziran samo 52,6 %-no, kar je 1.236.340 \$.

Na konvertibilnih področjih je naša tovarna lani plasirala 96,1 %, na vzhodna področja pa samo 3,9 % izvozne proizvodnje. Na konvertibilnem področju zavzema prvo mesto naš izvoz v Zahodno Nemčijo s 33,2 % udeležbo, drugo mesto pa si delita izvoz v Italijo in ZDA. Doseženi lanski izvoz je bil za primerjavo od ustvarjenega izvoza v letu 1970 večji za 21,8 %.

UVOZ

Uvoz reprodukcijskega materiala je bil nasproti planu realiziran samo 68,9 %. Razlog za manjši uvoz kot smo ga predvidevali je vseka kor nerealizirana proizvodnja kompresorskih motorjev, delno pa tudi dejstvo, da nam je uspelo dobiti na domačem tržišču nadomestilo za dinamo trakove in kolektorje.

OSEBNI DOHODKI

Lani je bil v naši tovarni poprečni mesečni neto osebni dohodek izplačan v višini 1.228 din, kar je od leta 1970 več za 21,5 %. S povečanim poprečjem se je v letu 1971 vidno spremenila razporna struktura; v letu 1970 sta bili dominantni plačilni skupini v mejah med 600 in 1.000 din, lani pa med 800 do 1.200 din.

Kljub 21,5 % povišanju pa naši osebni dohodki nikakor niso bili v skladu z naraščajočimi življenjskimi stroški, ki so se po podatkih Zavoda za statistiko v Sloveniji v letu 1971 povečali za 14,8 %. V Sloveniji je bil lani izplačan poprečni mesečni osebni dohodek v višini 1.643 din, kar je 33,7 % več od našega poprečja. Za poprečjem v škofje-lški občini smo lani zaostajali za 22,9 %, za poprečjem v ZP Iskra pa za 20,6 %.

STROŠKI

Skupni poslovni stroški so bili v letu 1971 visoki 75 milijard (Dalje na 6. strani)

Od raziskav do preprečevanja

Letošnji Svetovni dan zdravja (7. april 1972) »Vaše srce — vaše zdravje« in svetovni mesec skrbi za srce (april 1972) s temo »Od raziskav do preprečevanja« sta posvečena boleznim srca in ožilja.

Poleg tega, da bolezni srca in ožilja v vseh razvitih državah zavzemajo vodilno mesto med vzroki smrti, pomenijo zdaj vse večje breme, hkrati pa povzročajo trpljenje in onemogočajo ljudem tudi že v deželah v razvoju. Zadnji čas je, da začnemo sistematično ukrepati proti arterialni hipertenziji, preprečevati in zdraviti boleznih dihal, ki lahko privedejo do kroničnega pljučnega srca. Vse to velja tudi za zgornjo razpoznavo in zdravljenje

prirojenih deformacij v sistemu krvnega obtoka. Nadalje je treba zdraviti in rehabilitirati osebe z akutnimi ishemičnimi boleznimi srca in tiste, ki so preboleli nenadni cerebralni šok, ter preprečevati revmatična obolenja srca.

V mnogih državah sistematično obveščajo javnost o vprašanih boleznih srca in ožilja in skušajo srčne bolnike povezovati v posebno društva, ki zastopajo njihove interese zdravstvenega in socialnega varstva.

Osnovni pogoj za preprečevanje bolezni za zgornjo razpoznavo in zdravljenje je potrebno, da je o vsem tem poučen bolnik in njegova družina ter tudi vse osebe, ki so v svojem poklicu zaradi fizičnih ali psihičnih naporov vsakdanjega delovnega ritma še posebno ogrožene od obolenj srca in ožilja.

Vse te in vso javnost je treba informirati, kako naj si vsak posameznik varuje zdravje in tudi spozna, kdaj mu je pomoč potrebna.

Da bi se člani delovnih kolektivov čim uspešneje vključili v to akcijo lahko poslano gradivo uporabite v vašem glasilu v obliki celotnih člankov ali pa v obliki sestavkov iz posameznih člankov.

Pripominjamo, da ti dve akciji nista vezani samo na 7. april in na celotni mesec april, temveč je zeleno, da to tematiko obravnavate v svojem glasilu vse leto.

Zavod SRS
za zdravstveno
varstvo

Pripiš uredništva:

V prihodnji številki bo objavil članek: Preprečevanje bolezni srca in ožilja.

» Polprevodniki « Trbovlje

Poročilo o delu DS

V zadnjem letu je imel DS 7 rednih in 3 izredne seje. Obisk je bil zadovoljiv, na kar gotovo vpliva dejstvo, da je bila večina sej v dopoldanskem času.

DS je prvič po sprejemu novega statuta izvolil nova izvršilna organa delavskega samoupravljanja: odbor za gospodarjenje in odbor za vprašanja družbenega dela. Oba odbora sta odigrala predvideno vlogo, zato je moč reči, da je bila odločitev kolektiva o novi obliki samoupravljanja pravilna.

DS je v preteklem letu največ razpravljal o vprašanju, kako doseči prelom v proizvodnji oziroma realizacijo tako, da bi v najkrajšem času zagotovili tovarni čvrst položaj v naši družbi. V ta namen je DS na svoji drugi izredni seji sprejel sklep o

podpisu pogodbe o vlaganju tujega kapitala s firmo Knapic Associates. Prepričani smo bili, da se tako lahko vklopimo v svetovni vrh proizvajalcev podobnih elementov.

Vso mandatno dobo je bilo prisotno vprašanje sanacije tovarne. Na petem rednem zasedanju je v okviru tega DS pooblastil direktorja tovarne, da vodi razgovore s predstavnikmi občine Trbovlje in družbeno-političnih organizacij o variantah, ki bi sanacijo omogočile. Opaziti je namreč premajhen vpliv ZP pri izpeljavi našega sanacijskega programa in do nekih nerazčiščenih problemov. Na svojem šestem zasedanju je DS razpravljal o zaključnem računu tovarne. Poslovanje v lanskem poslovnem letu smo ocenili precej kritično, čeprav je znana do-

mača in svetovna situacija v polprevodniški industriji. Ob zaključku mandatne dobe je DS sprejel nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Po pričakovanju je sprejemanje pravilnika razgibalo vse članke kolektiva. Novi DS bo moral to pomembno področje obdelati še bolj precizno; zadevno strokovno službo že pripravljajo nov predlog.

O marsičem smo še razpravljali, vendar vsega ne bi omenjal, saj so bili vsi sklepi DS redno objavljeni na oglasnih deskah in smo kolektiv tekoče seznanjali z obravnavano problematiko.

Novemu DS želim v imenu vseh članov sedanega DS, v katerega imenu poročam, veliko uspeha in podpore vsega kolektiva.

Predsednik DS
Stane Kovačič

Po trasi električnih daljnovodov ...

Na večkratno zahtevo prištinske filiale je Direkcija za domači trg Iskra Commerce poslala na področje Kosova instruktžno ekipo. Cilj: posvetovanja z lastniki pogodbenih delavnic glede nadaljnjega razvoja servisne politike in kratek informativni seminar o servisiranju proizvodov radijske in TV tehnike.

O KOSOVU IN KOSOVCIH

Tisti, ki merijo gospodarske potenciale Kosova po plasti prahu, ki se nabere na čevljih ob sprehodu skozi labirinte modernih stolpnic in ostankov stare »kasabe« Prištine ali Kosovske Mitrovice, niso in ne bodo nikoli blizu (zelo) materialne resnice. Gospodarstveniku, ki v imenu taiste resnice opazuje te kraje skozi očala dogodkov jutrišnjega dne, pa se kaže ta pokrajina v povsem drugačni luči.

Kosovski vitezi, srbski, albanski in turški, ki so se spopadli v znamenitem boju na Kosovem polju, zanesljivo niso imeli pojma, da so prekrizali meče in kopja dober meter nad zajetnimi plastmi premoga, ki ga danes udobno razkrivajo buldožerji in ga po tekočem traku pošiljajo v »azotaro« v Obiliću. Bolj obveščeni so bili agentje neke angleške družbe, ki so streljaj odtod zavohali stare rudnike svinca, srebra in zlata, nakar je njihova kompanija nemudoma odmerila potreben kapital in se trdno zasidrala v Trpeči. Za mastno in rodovitno kosovsko zemljo se niso posebno menili, saj je imel britanski imperij teh reči na pretek.

Potem pa je prišla socialistična revolucija, za njo pa električni daljnovodi. Na Kosovem polju se je začel nov spopad — s preteklostjo. Žrtve so tudi sedaj neogibne. Z obličja muslimank izginjajo feredže, podirajo se ilovnati zidovi okrog častiljivih orientalskih konakov, slikovito Prištino brazdajo nove asfaltne transversale. Med minareti džamij je vstala — univerza. Okrog groba sultana Murata se vrti sodobna konjenica v podobi traktorjev, ki prav nespoštljivo motijo večni mir znamenitega bojevnika. Položno vzpetino, za katero je njegov sin Bajazit skril do odločilnega trenutka kosovske bitke svojo konjeniško rezervo in zadal krščanski vojski usodni udarec, škriplje tovarniški buldožer — ne meneč se za zgodovino in narodni epos. (Spotoma: znano je namreč, da je premeteni Bajazit posvečal »eksterni informatiki« veliko več pozornosti, kot njegovi nekoliko preveč samozavestni nasprotniki. Pa tudi več kot marsikatero sodobno podjetje!).

ZA DALJNOVODI PRIHAJA »ISKRA«

Najprej nekaj previdnih izvidnikov v osebi inženirjev in tehnikov, ki so potem, že na poti proti domu, precej

utrujeni razmišljali, kaj vse bi se dalo napraviti na Kosovem na področju telekomunikacij in avtomatizacije. Velika razdalja in neudobna vožnja pa sta najbrže povzročili, da se je naša poslovna politika omejila na krajše relacije — razen nekaterih posegov v giganta v Obiliću in Zvečanu. V zadnjem času se ponuja bolnica v Prištini, ki ima baje na voljo precejšnja sredstva iz sklada za razvite ...

V novejšem času smo zabeležili ustanovitev filiale s servisno delavnico v Prištini in prodajalne v Kosovski Mitrovici. Posli lepo napredujejo, zlasti na področju plasmaja blaga za široko rabo. Kajti znano je, da je v nogavicah skromnega in varčnega prebivalstva — mimo turških lir — tudi precej obstoječe zakonite valute, ki jo precej zastala trgovina še ni uspela spraviti v promet.

Te dni je prišla po sledih daljnovodov tudi instruktžna ekipa Iskra Commerce. Samozvana »prištinska ekspedicija« je šla vsa skupaj tri ljudi: enega komercialista iz marketinga, organizatorja pogodbenih servisnih delavnic in »najemnika« iz servisnega sektorja tovarne v Sežani. Njihova naloga je bila, da pojasni kosovskim servisnim mojstrom nekatere aspekte poslovne politike podjetja kot celote, naloge servisne mreže ter posebne prijeme v servisiranju proizvodov radijske in TV tehnike. Filiala v Prištini je poleg drugega organizirala tudi priložnostno razstavo pod naslovom »Iskra v besedi in dejanjih«.

Sodeč po izjavah mojstrov, ki so se v velikem številu odzvali povabilu filiale, je posvetovanje doseglo svoj na-

men. Predavatelji in instruktorji so imeli vtis, da zlepa niso bili deležni tolikšne pozornosti kot s strani kosovskih serviserjev, ki so bili očitno ponosni na to, da sodelujejo s slovečim slovenskim podjetjem.

Pa prepustimo besedo izredno prizadevnemu direktorju prištinske filiale, tovarišu Živiću: »Končno! Kdaj bodo naši spoznali, da je Kosovo pravcata zlata jama za podjetne ljudi? Hvala za obisk, še bolj pa se veselimo inženiring ekip iz sestrške beograjske filiale in iz ljubljanske prodajne centrale, ki se jim ponujajo dobri poslovni »griljaji«. Lepo ali ne — sodim, da so za Iskro ravno nerazvita področja lahko temeljni vir njenih nadaljnjih sedanjih in bodočih poslovnih zvez. Seveda je treba uporabiti tehniko buldožerja, ki ste ga videli na delu na dnevnem kopu v Obiliću. Iste šanse vidijo namreč tudi drugi, med katerimi ne manjka inozemcev. Tega bi ne kazalo prezreti!«

Tako je dejal mladi direktor Živić in molče so mu pritrdili tisti, ki vedo, da je hoja za daljnovodi poslovno zanimiva in koristna. Čeravno včasih malce naporna ...

M. Ljubić

Priprave na proslavo letošnjega dneva borca in Iskre

Kot smo že poročali, bo proslava letošnjega dneva borca in dneva Iskre v Horjulu, pri čemer sta breme organizacije tega tradicionalnega srečanja prevzela tovarna »Elektronika« Horjul in Zavod za avtomatizacijo.

S tem v zvezi so se v Horjulu pretekli teden sestali predstavniki ZP in njegovih družbeno-političnih organizacij ter predstavniki ZZA horjulske tovarne »Elektronika« in Dolomitskega odreda. Uvodne besede na sestanku je imel generalni direktor ZP Vladimir Logar, ki je med drugim poudaril pomen te vsakoletne prireditve in dolžnost prirediteljev, da tudi letošnjo proslavo čimbolje pripravijo in izpeljejo.

Letošnjo proslavo dneva borca in dneva Iskre, ki bo povezana hkrati s proslavo 30-letnice ustanovitve partizanskega Dolomitskega odreda naj bi spričo praznikov imeli že v soboto, 1. julija, da bi se tako člani kolektiva ZP Iskra v preostalih prazničnih dneh lahko udeležili še drugih prireditev v teh dneh.

Za pripravo proslave je bil ob tej priložnosti izvoljen skupni pripravljalni odbor

iz zastopnikov »Elektronike«, ZZA in Dolomitskega odreda. Za predsednika pripravljalnega odbora je bil izvoljen Pavle Zdešar iz tovarne v Horjulu, od tu pa so še direktor tovarne Radovan Vrabl, dipl. ing., Franc Golc, Jakob Logar (predsednik ZB Horjul) in Zvonko Vugrin, medtem ko so iz ZZA bili v odbor izvoljeni: Marjan Lavrenčič, dipl. ing., Jože Oblak, Roman Klešnik in Pavle Jerab, s strani Dolomitskega odreda pa Franc Trček in Viktor Klobučar.

Ta odbor bo moral čimprej izdelati okvirni program in predračun stroškov za proslavo, hkrati pa organizirati in sodelovanju z ostalimi činitelji vse potrebno za solidno izvedbo proslave. Kot vsako leto bo svojo pomoč pri izvedbi proslave organizatorjem nudila tudi naša armada.

Po končani seji so si prisotni ogledali obe lokaciji, ki bi v Horjulu ustrezali za izvedbo proslave, vendar je bilo prepuščeno pripravljalnemu odboru, da se odloči za boljše.

Da bi priprave na letošnjo proslavo dneva borca in Iskre potekale normalno in brez časovne stiske, so se dogovorili, da bo druga seja pripravljalnega odbora že teden dni in na njej bodo govorili že o konkretnih nalogah, program in predračun potrebni sredstev. -J-

Obvestilo

Čeprav se sezona letovanja hitro približuje, podrobnosti v zvezi z letovanjem v naših počitniških domovih in kampu na Dugem otoku danes še ne moremo objaviti, spričo nekaterih še nerešenih vprašanj. Obveščamo pa članke kolektiva organizacij ZP Iskra, da bomo celoten razpis o letovanju v letu 1972 objavili v zadnji aprilski številki našega glasila.

Kratke vesti

SPAJKALNIK Z REGULATORJEM TEMPERATURE

Znana firma ERS, 698 Wertheim, ZRN je za svoje kupce pripravila miniaturne spajkalnike tipa EXSA-TC 70, katerih delovna temperatura je spremenljiva v območju 250° do 400° C.

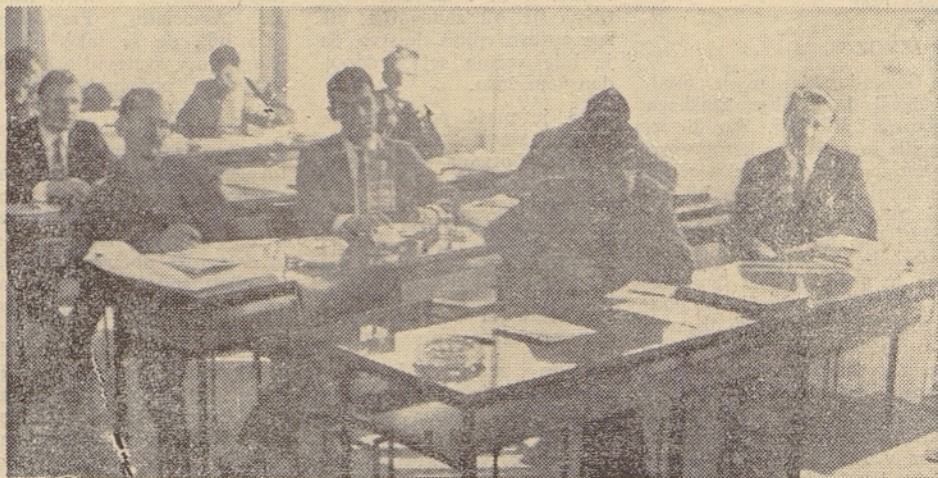
Sprememba temperature talilne konice je zvezna, dejanska vrednost odstopa za $\pm 5^\circ \text{C}$.

V praznem teku, torej v neobremenjenem stanju, porabi spajkalnik le 25 do 50 % od polne porabe toka.

Po vsaki močnejši obremenitvi in odvajanju toplote jemlje spajkalnik iz omrežja 70 W, ko pa se vzpostavi zaželeno stanje, je poraba spet manjša.

Regulator temperature je v ročaju, kapaciteta spajkalni-kove konice je zadosti velika, da temperatura ne trpi preveč.

Spajkalniki te vrste bodo v raznih dejavnostih kmalu zelo iskani, saj se število naprav z vajenimi miniaturnimi sestavnimi deli, transistorji, diodami in podobnim ne-nehno večja. »Elektronika« 71

Kosovski pogodbeni mojstri na seminarju v Prištini. (Prvi z desne vodja službe za pogodbene servisne delavnice Velimir Bilbija.)

Doslej najuspešnejše poslovno leto

(Nadaljevanje z 2. strani)

gospodarjenjem dosegli veliko boljši rezultat. Koefficient obračanja je bil 4,02, oz. je bil material na skladišču poprečno 90 dni. Pri nedokončani proizvodnji in polizdelkih je bil koefficient obračanja 8,72, oz. so bili vezani poprečno 41 dni. Zaloge gotovih izdelkov so sredi leta začele občutno padati, proti koncu leta pa znova naraščati, predvsem zaradi nekompletnosti in tako ni bil možen prevzem s strani naročnikov. Sicer pa so bili gotovi izdelki vezani v skladišču poprečno 22 dni.

Zaskrbljujoč problem pa predstavljajo terjatve do kupcev, saj so se od začetka pa do konca leta povečale kar za 50 %. Terjatve do direktnih kupcev in tovarn ZP Iskra sicer opadajo, zato pa rastejo terjatve do Iskra Commerce. Poprečni plačilni rok je bil lani 155 dni, oz. koefficient obračanja 2,33, čeprav je bilo planirano poravnave obveznosti v 90 dneh.

Financiranje obratnih sredstev je lani potekalo zadovoljivo, saj je pri rednih virih do konca leta prišlo celo do 44 % povečanja, medtem ko so se drugi viri povečali za 85 %.

Število zaposlenih se je lani znižalo za 4,2 % tako, da je bilo v njej zaposlenih poprečno 300 delavcev, pri čemer pa se še vedno čuti pomanjkanje zlasti visoko strokovnega kadra.

V strukturi razpoložljivega fonda delovnih ur je prišlo do sprememb in se je nekoliko povečala udeležba režijskih ur na škodo produktivnih, več pa je bilo tudi neplačanih ur.

Doseženi poprečni osebni dohodki na zaposlenega so lani znašali 1.332 din kar je za 3,1 % manj, kot je bilo predvideno v letnem načrtu.

Podatki o zaključnem računu za preteklo poslovno leto kažejo ugoden porast celotnega dohodka v primerjavi z l. 1970. Ta porast je znašal 24,5 %, kar pa pomeni le 98 % predvidenega v letnem načrtu. Dohodek je dosegel 92,7 % planiranega, medtem ko pa je bil ostanek dohodka za 30,37 % večji. Podatki kažejo, da se je lani dokaj izboljšala tudi produktivnost dela, saj je bilo ob skoraj 5 % manjšem številu zaposlenih dosežena za 35,9 % večja proizvodnja.

Če še pogledamo delitev dohodka, ugotovimo, da je tovarna lani vložila nekoliko manj sredstev za OD, več pa v sklad za razširjeno reprodukcijo. Iz obširnega poročila o lanskem poslovanju tovarne elektronskih instrumentov smo povzeli le del podatkov, iz katerih pa je kljub temu razvidno, da je bilo njeno poslovanje ugodno in doseženi nekateri dobri rezultati, čepravno načrtovane proizvodnje v celoti niso izpolnili.

VLADIMIR ŠAVLI je bil v kranjski Iskri zaposlen od leta 1947, ves čas v orodjarni. Pred kratkim je odšel v zaslužni pokoj. Iskreno se zahvaljuje sodelavcem za dobre odnose, izredno pozornost in darila ob slovesu. Njegove želje so predvsem v tem, da bi Iskra tudi vnaprej ugodno poslovala, zato želi vsemu kolektivu čimveč uspehov. Kot je dejal našemu sodelavcu, se bo v pokoju ukvarjal z delom na vrtu, pa tudi na izlete v planine ne bo pozabil.

Dopolnilo k članku: Ob rob prireditve SATURN 72

Kot eden izmed predstavnikov mladine ZP ISKRA Kranj naj pojasnim kako je prišlo do udeležbe ZP Iskra pri organizaciji prireditve »SATURN 72«.

Na konferenci mladine »Elektromehanike« Kranj, sem srečal tov. Dušana Rovanská, predsednika TK ZMS SATURNUS, ki mi je podal neke informacije o tej prireditvi. Izjavil je, da je s tem seznanjen bivši predsednik mladine »Elektromehanike« Kranj. On je obljubil tov. Rovanská, da bo ISKRA sodelovala na tej prireditvi. Ker smo to zvedeli takorekoč

»pet minut do dvajsetih« nismo mogli odpovedati sodelovanja; mislili pa smo, da so se mladinci iz »Elektromehanike« prepričali o točnosti trditve organizatorja in da je vsaj s te strani vse v redu.

Na žalost ni bilo tako in se strinjam s piscem članka OB ROB PRIREDITVE »SATURN 72« tov. J. Perkom. Čudi pa me, da ni bil seznanjen o tem kako je prišlo do sodelovanja, saj je verjetno član predsedstva tovarniške konferen-
ZMS »Elektromehanike« Kranj; in čudi me tudi kako ve, da smo za to prireditev prispevali 3.000.— N din. Do

sedaj namreč ni prispel še noben račun od organizatorja.

Prav pa bi bilo, da bi se pisci članka najprej informirali pri svojih sodelavcih, mladincih iz »Elektromehanike« Kranj, kako je v resnici prišlo do sodelovanja na prireditvi »SATURN 72«.

Gordan Zejfert
sekretar koordin. konf. ZMS
ZP Iskra

S tem člankom smo glede prireditve »SATURN 72« s polemiko zaključili.

Uredništvo

**DOPIŠUJTE
V ISKRO!**

PISMO IZ JAPONSKE

Kakšne so svetle in kakšne so temne plati tako hitre ekonomske rasti?

(Nadalj. iz 12. številke)

Strma rast japonskega gospodarstva ima svoje temne in svetle strani. Oglejmo si prvo sončne strani oziroma prednosti, ki jih prinaša strma gospodarska rast.

VIOKA STOPNJA ZAPOSLENOSTI IN RAST DOHODKA

Japonska je v tem kratkem času praktično rešila problem brezposelnosti in latentne brezposelnosti, kar je bil eden od osnovnih ciljev vladi ekonomske politike.

Pred desetletjem 1960—1970 je imela Japonska višek delovne sile. Zlasti pretežno kmetijske pokrajine so imele visok odstotek latentno brezposelnih. Situacija se je v zadnjem desetletju obrnila in zlasti je povpraševanje za

kvalificirano delovno silo večje od ponudbe.

Istočasno je tudi dohodek prebivalstva strmo raste. Narodni dohodek po prebivalcu je zrastle od 123 \$ v letu 1950 na 1289 \$ v letu 1970. Torej narodni dohodek se je v 20 letih praktično podesetoril. Japonska je po dohodku po prebivalcu v teh letih skočila iz 37. na 15. mesto v svetu. Zaradi tako hitre rasti osebnega dohodka je Japonska vstopila v obdobje masovne potrošnje in osebna potrošnja je postala izredno diverzificirana. Najbolj se je povečala uporaba gospodinskih električnih strojev. Skoraj vsako japonsko gospodinjstvo ima televizor in to večinoma barvni (30 milijonov televizorjev, od tega okoli 18 milijonov barvnih), pralni stroj

in hladilnik. Vsako drugo gospodinjstvo ima barvni televizor in sedaj hitro raste prodaja avtomobilov.

POMEMBEN NAPREDEK TEŽKE IN KEMIČNE INDUSTRIJE

Omenjena rast gospodarstva je prinesla tudi velike spremembe v strukturi industrije. Pred približno 50 leti je bila Japonska poznana kot dežela z močno predelovalno industrijo, s ceneno delovno silo in s pretežnim delom prebivalstva zaposlenega v kmetijstvu, ribištvi in gozdarstvu. Po drugi svetovni vojni je Japonska forsirano gradila težko in kemično industrijo in je postala ena od vodilnih industrijskih držav na svetu. Leta 1950 je v bruto nacionalnem dohodku bila

primarna dejavnost zastopana s 26 %, sekundarna z 32 % in terciarna dejavnost z 42 %. Leta 1968 je bil nacionalni dohodek med omenjenimi dejavnostmi razdeljen na sledeč način: 9 %, 41 % in 50 %. Struktura gospodarstva se je približala strukturi gospodarsko razvitih držav. Pri tem se je tudi struktura zaposlenosti spremenila. Procent prebivalstva zaposlenega v kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvi, ki je leta 1950 znašal 45 %, je v letu 1970 padel na 19 %. V istem obdobju je procent zaposlenih v industriji zrastle od 18 % na 27 %.

POVEČANJE MEDNARODNE KONKURENČNE SPOSOBNOSTI

Z rekordnim povečanjem in napredkom težke in kemične industrije se je hitro spremenila tudi zunanje trgovinska bilanca. Povečalo se je v znatni meri razmerje med izvozom težke in kemične industrije proti celotnemu izvozu, obenem pa je narastel uvoz surovin. V obdobju tega procesa se je zelo povečala produktivnost dela in temu primerno je porastla

konkurenčna sposobnost japonske industrije. Končni učinek tega razvoja je bil, da je v tem času postala japonska zunanje trgovinska bilanca močno aktivna. Tako je Japonska dosegla presežek v zunanje trgovinski bilanci in ima danes okoli 13 milijard dolarjev rezerv. Japonska je v tem času postala iz uvoznika kapitala izvoznik.

STRMA RAST CEN

Ena od glavnih slabosti, ki so spremljale strmo rast gospodarstva, je bila skokovita rast cen. Cene potrošnih artiklov so v letih 1960—1970 zvezno naraščale s poprečnim letnim indeksom 5, ki je eden najvišjih med industrijsko razvitimi državami.

Ker je pričelo primanjkovati latentno brezposelnega prebivalstva, so začeli rasti osebni dohodki, tako v majhnih kot v večjih podjetjih. V servisnih organizacijah in majhnih podjetjih je produktivnost dela zaostaja za naraščanjem plač, zaradi česar je jasno prišlo do naraščanja cen proizvodov srednjih in malih podjetij in zlasti je bilo veliko povečanje cen uslug.

Kako smo zaključili 1971 leto

(Nadaljevanje s 3. strani)

jonov 955.894 din, kar je za 46,3 % več kot v letu 1970. V primerjavi s proizvodnjo, ki se je lani povečala samo za 17,5 % nasproti letu 1970, so bili stroški v znatno hitrejšem porastu. Isto trdi tudi primerjava lanskoletnih realiziranih stroškov s planiranimi: doseženi odstotek nasproti planu je bil pri stroških 91,7, pri proizvodnji pa samo 78,8 %.

V masi vseh vkalkuliranih stroškov — to je v skupni lastni ceni — je v strukturi pripadalo 69,3 % direktnim in 30,7 % fiksnim stroškom, po drugi strani pa 79,3 % celotnim stroškom poslovanja in 20,7 % bruto osebnim dohodkom.

OSNOVNA SREDSTVA

V celoti so se v teku lanskega leta skupna osnovna sredstva po nabavni vrednosti povečala za 177 %, po sedanjosti pa za 230,5 %. Popravki vrednosti so v istem času narasli za 105,4 %. Poleg dejanskega povečanja se je celotna nabavna vrednost osnovnih sredstev izrazito povečala tudi na osnovi obračunane in vknjižene revalorizacije.

Po bilančnih podatkih je skupna vrednost vseh osnovnih sredstev po stanju 31. 12. 1971. leta 38.530.566 din. V teku leta je bilo za 17.416.301 din zgrajenih in nabavljenih osnovnih sredstev, vrednost vknjižene revalorizacije pa je bila 7.337.686 din.

Pri tolikem povečanju osnovnih sredstev se je fizična sposobnost zelo popravila. Pri celotnih aktivnih osnovnih sredstvih se je fizična sposobnost lani premaknila

iz 56,9 % na 68,2 %, kar je skupaj 11,3 %. Gradbeni objekti so se v pozitivno smer premaknili za 6,7 %, delovne priprave pa za 7,8 %.

OBRTNA SREDSTVA

Med preteklim letom se je obseg vezanih obratnih sredstev povečal za 49,6 %, viri pa so narasli za 48,1 % nasproti otvoritveni bilanci. Po stanju 31. 12. 1971 je bila vsota skupnih virov 45.474.000 din, vrednost sredstev pa 47.497.000 din. Razkorak med viri in sredstvi je dosegel 2.023.000 din. Vzrok te negativne razlike so visoke zaloge in terjatve.

Obratna sredstva v poslovnem skladu so se lani povečala za 24,3 %; glavni priliv sredstev v poslovni sklad tvorijo del dohodka iz delitve po zaključnem računu.

Dolgoročni krediti za obratna sredstva so se povečali za 162,6 %, kratkoročni pa so padli za 28,9 %. Padec kratkoročnih kreditov oziroma tako močno povečanje dolgoročnih kreditov za obratna sredstva je posledica pretvorbe dela kratkoročnih kreditov v dolgoročne. Ta konverzacija kreditov za obratna sredstva je bila opravljena lani meseca maja in je pri nas zajela 4.527.000 din kratkoročnih kreditov.

Zelo obsežen vir poslovnih sredstev predstavljajo obveznosti do dobaviteljev; le-te so se med letom povečale za 132,6 %. V poprečju so v letu 1971 znašale obveznosti do dobaviteljev 13.008.113 din, kar je za 81,2 % več od otvoritvene bilance.

Tempo rasti zalog je bil lani dosti hitrejši od rasti

proizvodnje. Zaloge materiala in drobnega inventarja so se ob stanju ob zaključku leta povečale za 81,5 %, v poprečju pa so bile visoke 14.910.745 din; zaloge nedovršene proizvodnje so porasle za 55 %, zvišale so se tudi zaloge gotovih izdelkov.

Največjo naložbo sredstev predstavljajo terjatve do kupcev. Od začetka do konca leta so se naše terjatve povečale za 31,1 %. Saldo terjatev se je lani v poprečju gibal v višini 21.429.220 din, kar je 13,9 % več kot v otvoritveni bilanci in za 16,1 % več od poprečja iz leta 1970.

Razmerje bilance med kupci in dobavitelji je med letom precej nihalo. V otvoritveni bilanci na dan 1. 1. 1971 je bil faktor 2,6. Poprečno razmerje je bilo lani 1,6 %, kar je od začetnega stanja slabše za 38,5 %.

Celotni cikel vezave obratnih sredstev v zalogah in terjativah je lani trajal 215 dni oz. dobrih 7 mesecev, kar je od leta 1970 ugodnejše za 13 dni oz. za 6 %.

CELOTNI DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV

V poslovnem letu 1971 smo z vsemi oblikami fakturirane realizacije ustvarili za 85 milijonov 780 tisoč 804 din celotnega dohodka, kar je za 26.340.515 din ali 44,3 % več kot v primerjalnem 1970. letu.

V strukturi je porabljenim sredstvom lani pripadalo 75,2 odstotka, dohodku pa 24,8 % formirane mase. Za primerjavo od leta 1970 se je udeležba porabljenih sredstev lani premaknila iz 68,8 % na 75,2 %, kar priča o znižanju ekonomičnosti; razlog za to

je seveda pospešena rast stroškov, delno pa tudi amortizacije.

Po pokritju porabljenih sredstev je bil obseg lanskega dohodka 21.298.793 din, kar je za 14,7 % več od leta 1970. Pri tem so se pogodbene in zakonske obveznosti lani povečale za 14 %, osebni dohodki so se v notranji strukturi premaknili iz 61,5 % na 71,6 %, njihov porast v absolutni vrednosti pa je bil za 33,5 %. Ostanek dohodka je bil znatno manjši od istega elementa v letu 1970; letga dosega samo z 61,8 %. Po zaključnem računu je bil ostanek dohodka v letu 1971 2.494.179 din.

PRODUKTIVNOST IN AKUMULATIVNOST

Vsi obravnavani elementi so pustili svoj pečat na produktivnosti in akumulaciji.

Produktivnost se je po izračunu proizvodnje na poprečno zaposlenega v letu 1971 v celoti dvignila samo za 2 %, akumulacija pa se je zaradi nizkega ostanka dohodka poslabšala za 12,5 %. Precejšen padec je zaslediti tudi pri izračunu akumulacije v razmerju s celotnim dohodkom in poprečno angažiranimi osnovnimi in obratnimi sredstvi.

ZAKLJUČEK

Kot že uvodoma poudarjeno, so bila pričakovanja poslovnih rezultatov v letu 1971 povsem drugačna. Krivda nerealiziranemu planu se veda skoraj v celoti izvira iz izpadlih kompresorskih motorjev, katerih proizvodnja je zaradi nepravočasno dobavljene opreme kasnila s polletno zamudo.

Tonka Košmelj

Razpisna komisija Združenega podjetja Iskra Kranj zapisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

SOLSKEGA CENTRA ZP ISKRA KRANJ

Razpisni pogoji:

Visoka izobrazba strojne ali elektro stroke, primerna pedagoška praksa in pet let prakse v stroki.

Rok za prijavo poteče 23. aprila 1972.

Podrobnejše informacije dobijo zainteresirani v tajništvu Solskega centra ZP Iskra Kranj.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izobrazbi in podatki o svojem dosedanjem delu na slovo:

Solski center ZP Iskra Kranj, Kranj, Savska loka 2 -- za razpisno komisijo.

Na drugi strani pa je zaradi stalne rasti produktivnosti v velikih podjetjih ostal celotni indeks cen relativno stabilen vse do leta 1968. Od takrat naprej je začel rasti tudi poprečni indeks cen. Vzrok za to je bil deloma mednarodna situacija, zlasti pa veliko povpraševanje za novo delovno silo. Zadnja leta je to povpraševanje vedno večje od ponudbe in plače stalno rastejo. Če bo japonsko gospodarstvo nadaljevalo s tako visoko rastjo, bodo začeli osebni dohodki spiralo rasti in obstaja bojazen, da bo temu primerno padala konkurenčna sposobnost japonskega gospodarstva.

POCASNA VLAGANJA V INFRASTRUKTURO IN SOCIALNE NAMENE

Stopnja vlaganja v infrastrukturo in v socialne namene je zaostajala za stopnjo vlaganj v proizvodne kapacitete. Stanovanjski standard prebivalstva daleč zaostaja izza Evrope in ZDA. Zaradi pomanjkanja dobrih cest je zgoščenost prometa ovira nadaljnjemu napredku. Pristaniške naprave in zmog-

ljivosti zaostajajo za stvarnimi potrebami.

ZASTRUPITEV IN ONESNAŽENJE OKOLICE

Velika koncentracija industrije v industrijskih rejonih kot so Tokio, Osaka, Nagoja in Nagasaki in gradnja industrijskih objektov brez čistilnih in drugih naprav, je povzročila tako onesnažitev zraka, vode in cele okolice, tako da je to danes eden od najvažnejših socialnih problemov, s katerimi se srečuje moderna Japonska. Mnogi ljudje na Japonskem smatrajo, da je v bližnji bodočnosti potrebno posvetiti večjo pozornost kvalitetnemu gospodarskemu napredku, kot pa zgolj večanju bruto nacionalnega dohodka.

NOVI SREDNJEROČNI PLAN ZA OBDOBJE 1970-1975

Kot smo videli mora japonsko gospodarstvo v bližnji bodočnosti rešiti celo kopico problemov, medtem ko so nekateri faktorji, ki omogočajo strmo rast gospodarstva v preteklih povojnih letih v znatni meri spremenili. To-

da, to ne pomeni, da so vsi stimulatívni faktorji izgubljeni. Lahko trdimo, da še vedno obstajajo faktorji, ki opravičujejo visoko rast, seveda v nekoliko spremenjeni obliki.

V tej zvezi naj omenimo uradno sporočilo japonske vlade od aprila lanskega leta, ki je bilo izdano pod naslovom »Novi ekonomski in socialni razvojni plan« in, ki pokriva obdobje 1970-1975. Po tem planu se pričakuje, da bo stvarna gospodarska rast v naslednjem obdobju znašala 10,6 % letno. To je nižje od 13 % rasti zadnjih treh let in višja rast od poprečne rasti (10,2 %) preteklih 15 let. Poročilo pravi, da bo japonsko gospodarstvo v tem obdobju narastlo za 1,8 krat in da bo nominalni BND v fiskalnem letu 1975 znašal okoli 400 milijard dolarjev.

V tem planu je predvideno, da bodo cene potrošnih artiklov letno rastle s stopnjo 4,4 %.

SPREMENJENI POGOJI

V decembru 1971. leta je bila izvršena revalorizacija Jena

in devalorizacija ameriškega dolarja. Za Japonsko je zlasti važna spremenjena pariteta Jena napram \$, ker je ZDA najvažnejši trgovinski partner Japonske. Ta spremenjeni odnos bo gotovo negativno vplival na japonski izvoz in mednarodno konkurenčno sposobnost japonske industrije. Zadnji dogodki v zvezi z monetarno krizo so jasno pokazali, da Japonska ne bo mogla vedno ostati izvozno orientirana, pri tem pa štiti svojo industrijo z zapiranjem tržišča. Razen nerealno nizkega kursa Jena, je Japonska na eni strani stalno zahtevala sprostitev mednarodne trgovine, obenem pa z vsemi merami štiti svojo industrijo pred izozemsko konkurenco. Od septembrskih lanskoletnih Nixonovih carinskih zaščitnih ukrepov dalje je bila Japonska stalna tarča ostre kritike s strani industrijsko razvitih držav in zlasti s strani same Amerike. Kot smo videli v prejšnjem poglavju je gospodarski plan izdan aprila lanskega leta predvideval rast BND v prihodnjih šestih letih s stopnjo 10,6 %. Ocene, ki jih je mogoče zaslediti v zad-

njem času, kažejo, da je tak ambiciozni gospodarski plan nerealen.

Poskusimo še enkrat sistematizirati vzroke in faktorje, ki bodo destimulativno vplivali na strmo rast gospodarstva in bodo povzročili, da bo bodoča rast japonskega gospodarstva bolj zmerna.

Japonska bo morala v naslednjem obdobju povečati vlaganja v infrastrukturo in v socialne namene.

Vlaganja v infrastrukturo, ki povratno vplivajo na gospodarsko rast, kot na primer: komunikacije, telekomunikacije, šolstvo itd. so bila dolgo časa zanemarjena in sama ekonomika sili državo, da poveča ta vlaganja.

Ravno tako so bila vsa povojna leta zanemarjena vlaganja v zdravstvo, penzijsko zavarovanje, stanovanjsko izgradnjo in komunalne objekte. Povečana vlaganja v omenjene namene ne bodo povečala BND.

Povečati bo treba vlaganja v sredstva in opremo proti onesnaženju okolice. Kot smo že omenili je onesnažitev okolice na Japonskem dosegla kritično točko. Povečana

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

ZDRUŽENO PODJETJE

SKLEPI

6. ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA (31. 3. 1972)

Delavski svet združene-
ga podjetja verificira mandat
novoizvoljenemu članu DS ZP
pripojeni organizaciji
Iskra.

Tovarna industrijske opre-
me, Lesce, tov. Reš ing. Ja-
nezu do izteka mandata ce-
lotnemu delavskemu svetu
ZP ISKRA.

Volitve v delavski svet
ZP se razpišejo za 20. 4. 1972
v vseh organizacijskih eno-
tah ZP (podrobnosti so ob-
javljene na 1. strani).

Delavski svet ZP je raz-
pravljao o pripojitvi podjetja
ELEKTRON Vrhniko k ZP
ISKRA Kranj v svojstvu or-
ganizacije združenega dela
pri organizaciji Iskra Com-
merce Ljubljana in sprejel
naslednje sklepe:

a) DS ZP je proučil:

— elaborat o proizvodno-
tehnični in ekonomsko-fi-
nančni utemeljenosti pripoi-
jitve podjetja ELEKTRON
Vrhniko k ZP ISKRA Kranj
v svojstvu organizacije zdru-
ženega dela pri organizaciji
Iskra Commerce Ljubljana;
— pogodbo o pripojitvi
podjetja ELEKTRON Vrhni-
ko k ZP ISKRA Kranj v svoj-
stvu organizacije združenega
dela pri organizaciji Iskra
Commerce Ljubljana;

— sklep 11. rednega zasa-
danja DS Iskra Commerce z
dne 28. 12. 1971, sklep zasa-
danja DS ELEKTRONA Vrhni-
ka z dne 28. 12. 1971 ter za-
pisnik o izvedbi referendumu
v podjetju ELEKTRON Vrhni-
ka, ki je bil dne 27. 12.
1971 v tem podjetju (od skup-
no 103 volilnih upravičencev
se je udeležilo glasovanja 100
volilnih upravičencev, od ka-
terih je 90 volilnih upraviče-
ncev glasovalo za pripojitev
podjetja ELEKTRON Vrhni-
ka k ZP ISKRA Kranj).

b) DS ZP sprejema pripoi-
jitev podjetja ELEKTRON
Vrhniko k ZP ISKRA Kranj
v svojstvu organizacije zdru-
ženega dela v organizaciji
Iskra Commerce Ljubljana s
1. 1. 1972.

c) DS ZP sklene, da se raz-
čisti poslovni program pripoi-
jenega ELEKTRONA v izogib
prekrivanja s poslovnim pro-
gramom ostalih organizacij
ZP in pravno-finančni odnos
z Iskra Commerce, za kar so
zadolženi: ELEKTRON, Iskra
Commerce, Strokovne službe
ZP in prizadete organizacije
v sestavi ZP ISKRA.

DS ZP bo razpravljao o po-
slovnem programu pripoi-
jenega ELEKTRONA na enem od
naslednjih zasedanj.

DS ZP sprejema na zna-
nje ustno informacijo gene-
ralnega direktorja ZP tov.
Vladimirja Logarja o formi-
ranju konzorcija CITROEN
— Iskra Avtoelektrika — TO-
MOS.

DS ZP se strinja s spre-
membo pogodbe med ZP
ISKRO in Počitniško skupno-

stjo ZP ISKRE z dne 5. 10.
1971 in pooblašča generalne-
ga direktorja ZP za podpis
pogodbe s Počitniško skupno-
stjo ZP.

DS ZP imenuje v svet
Počitniške skupnosti ZP
ISKRE naslednje člane:

1. Traven Jože — Naprave,
Ljubljana; 2. Adlešič Milan —
Solški center, Kranj; 3. Za-
vodnik Peter — CAOP, Ljub-
ljana; 4. Bozovičar Anton —
Elektromehanika, Kranj; 5.
Korunovsky Vasko — Aparati,
Ljubljana; 6. Oblak Milica —
Automatika, Pržan; 7. Gro-
ber Karl — Elementi, Ljub-
ljana; 8. Čermelj Branko —
Avtoelektrika, Nova Gorica;
9. Kotar Frenk — Elektromor-
torji, Železniki; 10. Marentič
Anton — Kondenzatorji, Se-
mič; 11. Zdešar Matko —
Elektronika, Horjul; 12. Tri-
lar Ivo — Instrumenti, Oto-
če; 13. Simunovič Stefan —
Usmerniki, Novo mesto; 14.
Kuhar Franc — Polprevodni-
ki, Trbovlje; 15. Jereb Pavle
— ZZA, Ljubljana; 16. Kan-
dus Mile — Iskra Commerce,
Ljubljana; 17. Žvokelj Ivo —
Sprejemniki, Sežana; 18. Li-
povšek Milan — Orodjarna,
Ljubljana; 19. Rajšek Mirko
— Gospodinjiski aparati, Skof-
ja Loka; 20. Avsenek Anton
— Industrijska oprema, Le-
sce; 21. Rak Breda — Stro-
kovne službe ZP, Ljubljana.

Člani sveta Počitniške skup-
nosti so tudi člani delovne
skupnosti PS.

V zvezi s predlogom
ZZA z dne 22. 11. 1971 DS ZP
na osnovi 153. člena statuta
ZP ISKRA o pravicah indu-

strijske lastnine daje soglas-
je za prodajo sredstev indu-
strijske lastnine v tujino.
Predmet odtujitve so patenti
zahtevki oz. izdani patenti, ki
niso zanimivi za naše organi-
zacije, in sicer:

1. P 2290/69 od 8. septembra
1969 »Izolacija ovojev paličastih
navitij elektromotorjev
s termoplasti«

2. P 708/70 od 20. marca
1970 »Postopek izdelave vzbuj-
evalnih tuljav iz ploščate ži-
ce«

3. P 1667/70 od 1. julija 1970
»Postopek izdelave statorskih
navitij za električne stroje«

4. P 1672/70 od 2. julija 1970
»Lepilo za lepljenje s točno
določeno razdaljo«.

DS ZP daje soglasje k
imenovanju tov. dr. Jožeta
Gogale za glavnega direktorja
ISKRE — Zavoda za
avtomatizacijo, Ljubljana.

DS ZP naknadno potrjuje
imenovanje komisije za
prevzem dolžnosti med dose-
danjem direktorjem ISKRE
— Tovarne orodja, Ljubljana,
tov. Dragom Sušo, dipl. ing.,
in tov. Zdravkom Tekavcem,

ing., novim v. d. direktorja
te tovarne, v naslednji sestavi:

1. Franc Kežar — Elektro-
mehanika; 2. Janko Dobro —
Naprave; 3. Rudi Čibej —
Strokovne službe ZP.

DS ZP imenuje komisi-
jo za prevzem dolžnosti med
v. d. direktorja Tovarne
usmerniških naprav, Novo
mesto tov. Stanislavom Car-
manom, dipl. ing., in tov.
Marjanom Henigmanom, ing.,
novim direktorjem te tovar-
ne, v naslednji sestavi:

1. Leopold Pretnar — Stro-
kovne službe ZP; 2. Bogdan
Mohor — Strokovne službe
ZP; 8. Sima MRKSIC —
Usmerniki.

DS ZP v komisije za
imenovanje in razrešitev di-
rektorjev organizacij, organi-
zacijskih enot ZP s statusom
pravne osebe, ki jih je DS
ZP imenoval na svojem 4.
zasedanju dne 22. 1. 1971, na-
mesto tov. Ivanke Kukovec iz
Avtomatike Pržan, ki je od-
šla iz te tovarne, imenuje
tov. Janeza Sebenika iz Avto-
matike Pržan.

ISKRA Tovarna elektronskih instrumentov Horjul
razpisuje
prosto delovno mesto

VODJE KADROVSKO-SPLOSNEGA SEKTORJA

Pogoji:

visoka izobrazba in 4 leta prakse, višja izobrazba in
7 let prakse, srednja izobrazba in 10 let prakse pravne,
upravno-pravne ali kadrovske smeri ter pasivno znanje
vsaj enega svetovnega jezika.

Zahteva se praksa na enakem ali podobnem delovnem
mestu. Kandidat mora imeti vodilne in organizacijske
sposobnosti za delo na tem delovnem mestu.

Hkrati razglašaa
naslednja delovna mesta:

1. MERILNI TEHNIK

2. TEHNOLOG II

3. REFERENT ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV

Pogoji:

pod 1.: visoka izobrazba elektro stroke š. t. in eno leto
prakse;
višja izobrazba elektro stroke š. t. in 3 leta
prakse;
srednja izobrazba elektro stroke š. t. in 6 let
prakse;

pod 2.: strojni ali elektro inženir — jaki tok in eno
leto prakse;
strojni ali elektro tehnik — jaki tok in 4 leta
prakse;
VK delavec strojne al. elektro smeri in 5 let
prakse;

pod 3.: visoka izobrazba ekonomske smeri in eno leto
prakse;
višja izobrazba ekonomske smeri in 4 leta
prakse;
srednja izobrazba ekonomske smeri in 7 let
prakse.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohod-
kov. Prevoz na delo iz Ljubljane in Vrhniko zagotovljen.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisa in oglasa poš-
ljite v zaprti ovojnici na naslov: »ISKRA« Tovarna
elektronskih instrumentov Horjul, do 14. 4. 1972.

vlaganja v te namene bodo
podražila investicije v proiz-
vodno opremo in s tem
zmanjševala konkurenčnost
japonske industrije.

JAPONSKI IZVOZ NE MORE RASTI Z DOSEDANJIM TEMPOM

Japonski izvoz je v letu
1971 dosegel 22 milijard do-
larjev in je v zadnjih petih
letih rasel dvakrat hitreje
od mednarodne trgovine. Ta
anomalija ne more vedno
trajati in dogodki okoli mo-
netarne krize so to jasno po-
kazali. Zlasti občutljiva na
tako hitro naraščanje japon-
skega izvoza je Amerika, naj-
večji japonski trgovinski
partner. Z revalvacijo Jena se
bo konkurenčnost japonskega
blaga nekoliko zmanjšala.
Omejitve uvoza tekstila in
druge omejitve japonskega
izvoza v Ameriko kažejo na
to, da je Amerika pričela kon-
trolirati japonski izvoz.

JAPONSKA MORA LIBERALIZIRATI UVOZ TUJEGA KAPITALA

Eden od pomembnih razlo-
gov naglega razvoja japonske

ga povojnega gospodarstva,
katerega v prvem delu tega
dopisa nismo posebej obdelali,
kupovanje bazične tehnolo-
gije in znanja v obliki pa-
tentov, licenc in know-howa.
To je Japonska v glavnem
kupovala v ZDA. Svoj tehnolo-
ški in znanstveni kader so
Japonci raje koristili v apli-
kativnem in tehnološkem
razvoju, kot pa v dragem ba-
zičnem razvoju in raziskavah.

V zadnjem času je čutili vse
večji pritisk ameriških gospo-
darskih in vladinih krogov na
to, da Japonska liberalizira
uvoz tujega kapitala. Eno od
sredstev pritiska, ki ga upo-
rabljajo Amerikanci je tudi
prepoved prodaje bazične tehnolo-
gije v obliki licenc, pa-
tentov in know-howa, brez
participacije v podjetju, t. j.
brez kupovanja delnic.

Vsi našeti faktorji bodo v
bližnji bodočnosti zaviralno
vplivali na hitro rast japon-
skega gospodarstva in zato
lahko pričakujemo, da bo
dalina rast bolj zmerna.

Interesantne so prognoze
znanih ameriških ekonomis-
tov o dalnjem japonskem
razvoju gospodarstva:

— Znani ameriški ekono-

mist profesor na MIT in No-
belov nagrajenec Paul S. Sa-
muelsen, ki je v lanskem de-
cembru obiskal Japonsko, je
ob tej priliki izjavil, da bo
Japonska nedvomno prehitela
SSSR že v tem desetletju, da
bo do konca 2000. leta po
BND dohitela ZDA.

— Znani ameriški futurist
Herman Kahn iz Hudsonske-
ga instituta je dejal, da ob-
staja velika verjetnost, da bo
Japonska dohitela ZDA po
dohodku po prebivalcu že
okoli leta 1990, a po BND
okoli leta 2000. Pri tem mo-
ramo imeti pred očmi, da
šteje Japonska okoli 100 mi-
lijonov prebivalcev.

— Mnenje o bodočnosti ja-
panske ekonomije je po miš-
ljenju Zbigniew Brezinskega
profesorja Columbijske
Univerze bolj mračno. Dejal
je, da je za njega najvažnej-
ši faktor ne vzpon Japonske
v zgodovinsko fazo ekonom-
skih super sil, temveč konec
japonske povojne gospodar-
ske obnove in politične sta-
bilnosti. Eno in drugo pa po-
meni vstop Japonske v klub
gospodarskih gigantov in es-
kalacijo problemov, ki so
zvezani s tem.

» Vesel sem ekipne zmage na Siciliji«

Za glasilo »Iskra« pripoveduje Franc Šparovec, »Elektromehanika« Kranj

Tov. Franc Šparovec je v kranjski tovarni zelo poznan, saj šteje med pionirje kranjske tovarne, to se pravi, da je že 26 let član kolektiva. Nekaj, kar ga dela zelo popularnega pa je njegov humor in nalezljiva dobra volja. Je tudi vnet organizator športnih tekmovanj, predvsem pa mu je všeč sankanje in smučanje. Pri športnem društvu »Triglav« v Kranju opravlja funkcijo vodje referata za smučarske teke.

Pred kratkim je bil z manjšo skupino smučarjev kranjskega Triglava tudi v Italiji, oz. konkretno na Siciliji, kjer so med 142 tekmovalcev dosegli kot ekipa prvo mesto. Ker sta bila med tekmovalci tudi dva Iskraša bo kar prav, da iz njegovega pripovedovanja in poročila povzamemo nekaj zanimivosti.

Ker je Smučarska zveza Jugoslavije sporočila naj

udeležbo tekem na Siciliji prevzame Triglav, je trener Gašper Kordež določil, da se smučarskih tekem na Pizzi Carbonale udeležijo Maks Jelenc, Vinko Lotrič ter mladince Franc Mohorič in Jože Solar, jaz pa sem bil določen za vodjo skupine. Čeprav smo prvotno mislili odpotovati z vlakom, sem se premislil: zasedli smo meje NSU 'princa' in odrzeli prek Severne Italije do Palermo, kjer smo prenočili. Uh, kakšne so bile težave, pa tudi zabava z našim znanjem jezika. Naslednji dan smo se peljali skozi Casttelano, ki leži že dokaj visoko nad morjem, zatem pa smo kmalu dosegli naš cilj, med gorama Piza Carbonala (1970 m) in Pizana Battaglia (1600 m). Fantje so uredili smuč in takoj odšli na ogled proge. Ze naslednji dan pa je nastopilo 142 tekmovalcev iz Italije, Francije in Jugoslavije,

Na 15 km dolgi progi je Maks Jelenc, član kolektiva »Elektromotorji« Železniki dosegel drugo mesto, Vinko Lotrič pa je bil sedmi. Na 10 km dolgi progi za mladince pa je Franc Mohorič zasedel četrto mesto, Jože Solar iz Poklicne šole Iskra Kranj pa peto mesto. Rezultati so bili tako ugodni, da smo prejeli pokal za prvo mesto ekipno.

Prijetno nam je bilo pri srcu in vse kaže, da je bilo moje navdušenje tako močno, da sem pozabil na ograji vetrovko, ki jo bo najditelj gotovo vesel. Pa kaj hočemo; pokal pa smo le dobili in se srečno pripeljali domov, čeprav je pot dolga 1764 km.

Vabimo na turni smuk

Po uspešnem prvem planinskem izletu v l. 1972 vabi Planinsko društvo Iskra svoje člane — smučarje na

TURNI SMUK V POGORJU TRIGLAVA,

ki bo v dneh 15. in 16. aprila.

Izlet bo to pot vodil Franc Mojskrc iz ZZA.

Odhod avtobusa bo s Trga revolucije v Ljubljani (nasproti univerze) 15. aprila ob 6. uri, z običajnim postankom pri Remizi, v Šentvidu, Medvodah in pred kinom Center v Kranju. Po prihodu v Bohinj (slap Savica) se bodo udeleženci povzpeli na Komno in do doma Pri sedmerih jezerih, kjer bodo prespali.

V nedeljo vstajanje ob 4. uri, nato prečkanje čez Hribarice (bolj utrjeni se bodo spotoma lahko povzpeli tudi čez Kanjavec), nato v čudovitem spustu v dolino Velega polja, kjer bo pri Vodnikovem domu krajši počitek. Nato spust do kovinarske kočice v Krmi, kjer bo izletnike čakal avtobus. Predvidena vrnitev v Ljubljano okrog 20. ure.

Prispevek vsakega člana PD za stroške izleta znaša 20 din, za člane kolektiva, ki so v drugih PD — 30 din in za člane kolektiva, ki niso člani PD — 50 din.

Prijave do vključno 10. aprila sprejema: Planinsko društvo Iskra, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, telefon 57-969.

Priprave na letne športne igre ISKRE

Z zadovoljstvom lahko ugovimo, da priprave na letošnje VIII. letne športne igre Iskre, ki bodo 24. in 25. junija v Setjerneju, teko in je pričakovati, da bodo temu ustrezno tudi uspele, tako po številu nastopajočih športnikov, kakor tudi po kakovosti tekmovalcev in organizaciji.

Komisija za šport in rekreacijo pri sindikalnem odboru ZP budno spremlja potek

priprav, kar dokazuje njeno pogosto sestajanje, oz. reševanje problemov, ki se s tem v zvezi pojavljajo. Komisija se bo znova sestala 21. t. m. v Setjerneju, kjer bo predvsem tekla beseda o izvedbi letošnjih tekmovalcev, na osnovi do 20. aprila zbranih prijav iz posameznih organizacij ZP, pa bodo ob tej priložnosti izvedli že tudi žrebanje tekmovalnih skupin. Razen

tega si bodo člani komisije ogledali potek priprav potrebnih športnih objektov, na katerih bodo potekale letošnje naše igre.

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

PETRA NOVAKA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem strojne orodjarne obrata I v kranjski tovarni za izraze sožalja, podarjeno cvetje in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

sin Hinko z družino

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

ANE BUKOVNIK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v oddelku ATN-trak ATA in številčniku, galvaniki in skladišču tovarne »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Hčerka Marija in Francka ter sin Lojze z družinami

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

MARIJE KMETIČ

se iskreno zahvaljujem kolektivu C.D. — ZZA za izraze sožalja in podarjeni venec ter spremstvo na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

sin Franc Kmetič

Za nove možnosti letovanja

V Dajli ustrezno zemljišče za počitniški center Iskre

Ze dalj časa je prisotna želja v naših delovnih kolektivih prav tako pa tudi pri političnih organizacijah združenega podjetja Iskra po razširitvi kapacitet počitniških domov na morju. V drugi polovici l. 1971 je bila od strani generalnega direktorja imenovana skupina z nalogo, da razišče možnosti o izgradnji počitniškega centra ZP Iskra na morju. Osnovni pogoji, katerim mora odgovarjati zemljišče so, da je čim bližje našim delovnim organizacijam, da je možna izgradnja zidanih objektov in kampa. Po pregledu celotne obale od Kopra ter celotne Istre smo dobili kot najboljšo varianto v občini Novigrad v zalivu Dajla. Tu imamo možnosti dobiti sorazmerno veliko parcelo,

kjer je možna izgradnja kapacitet 400 do 500 in tudi več. V soboto, 1. aprila so si ogledali to parcelo, ter razgovarjali s predstavniki občine generalni direktor ZP in nekateri člani PO, ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij ZP Iskra. Stališče vseh prisotnih predstavnikov ZP Iskra je, da omenjena parcela v zalivu Dajla odgovarja našemu programu izgradnje počitniškega centra.

Ker je to večja investicija se morajo zanjo odločati vse naše delovne organizacije. V zvezi s tem bomo v najkrajšem času pripravili ustrezen material, katerega bomo posredovali vsem delovnim organizacijam ZP Iskra. Odločitev o izgradnji našega skupnega počitniškega centra na morju je sedaj odvisna od stališč posameznih delovnih organizacij.

Sedanje kapacitete naših domov na morju omogočajo le 0,8 % delavcem in njihovim družinskim članom letovanje v naših domovih. Z izgradnjo novih kapacitet pa se to povzpne na 10 % oz. 26 % na število zaposlenih. Parcela bo omogočala v naslednjih letih še razširitev gradnje po potrebah in zmožnostih, ki bodo tedaj prisotne

Dopisujte v Iskro

Naslov uredništva: Kranj, Savska Loka 4. Telefon: 22-221 int. 333

Tako izgleda gora Piza Carbonala na Siciliji, kjer je bilo smučarsko tekmovalništvo (zgoraj), v dolini pa so zorele pomaranče (spodaj)